

O'zbekiston Respublikasi Ta'limni rivojlantirish
respublika ilmiy-metodik markazi

BOLALAR ZO'RAVONLIGI: SABABLAR, OQIBATLAR VA PSIXOLOGIK PROFILAKTIKA

Umarova Navbahor Shokirovna
Nizomiy nomidagi O'zbekiston milliy pedagogika
universiteti, professori

“..., farzandlarimizni himoya qilish – qadim-qadimdan erkaklar uchun sha’n va g’urur masalasi bo’lib kelgan. Lekin jamiyatimizda ayollar va bolalarning turli zo’ravonliklarga uchrayotgani buyuk tarix, yuksak ma’naviyat va ma’rifatga ega bo’lgan, oilani muqaddas deb biladigan xalqimizga aslo yarashmaydi”

Sh.M.Mirziyoyev

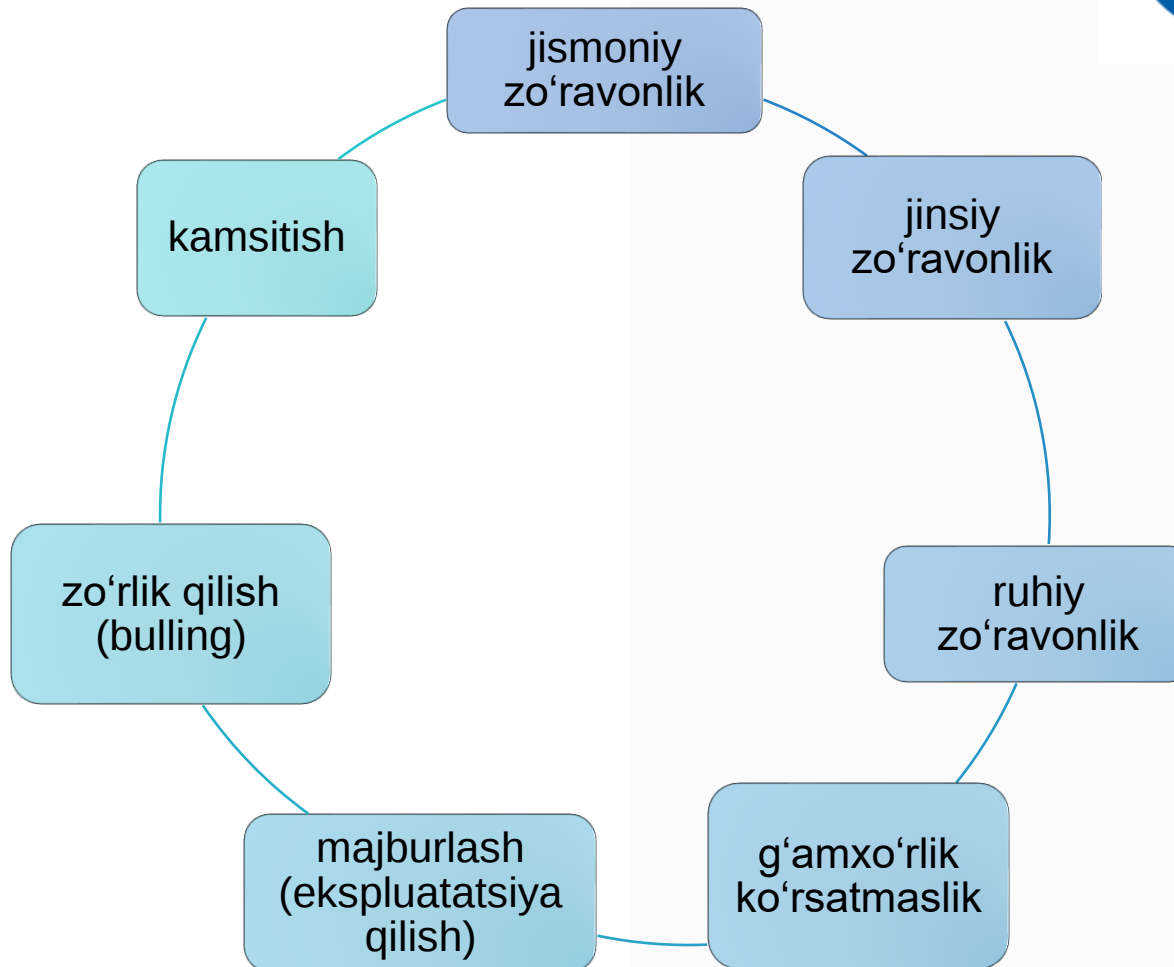
Bolalar zo'rvonligi nima?

Bola yoki bolalar guruhiga qarshi qasddan, istalmagan va ixtiyoriy harakat yoki harakat sodir etish tahdidi orqali bolalarning o'limi, jarohat yoki jismoniy yoki ruhiy azoblanishning boshqa shakllarga olib kelishi mumkin bo'lgan harakat yoki harakatsizlikdir.

Bolalarga nisbatan sodir etiladigan zo'ravonlik shakllari

The Four Types of Abuse

Bolalar zoʻravonligining oqibatlari

jinsiy yoʻl orqali
yuquvchi
kasalliklar, VICH
infeksiyasi;
turli kasalliklar
belgilari;
qizlarning
homilador boʻlib
qolish ehtimoli,
majburiy abort
holatlari.

Jismoniy salomatlik

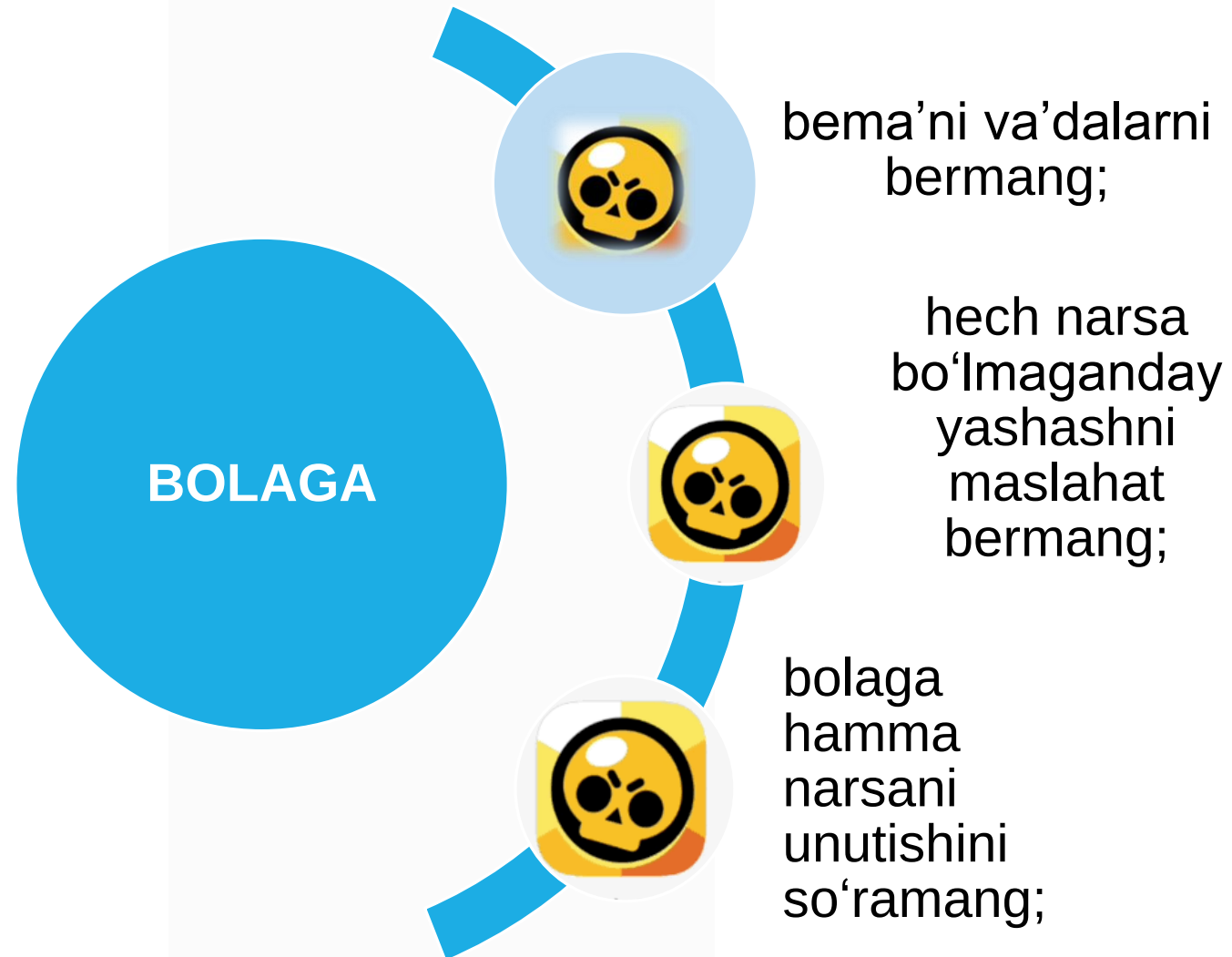
depressiya;
aybdorlik va or-
nomus azobi;
suitsid
holatlari;
turli xildagi
fobiyalar;
oʻz-oʻziga
ishonchining
yoʻqolishi;

Psixik salomatlik

yoshi katta
fuqarolarga
ishonmaslik hissi;
salbiy xulq-atvor
modelini
oʻzlashtirish;
koʻp hollarda alkogol
yoki narkotik
moddalarga
jismonan qaram
boʻlib qolishlari;
agressiv xulq-
atvorga ega boʻlib
qolishi;
oʻgʻirlik va boshqa
maishiy jinoyatlarga
qoʻl urishi.

Xulq-atvor

Bolalar zo'rvonligi qurbonlariga psixologik yordam berish tamoyillari

ZO‘RAVONLIKNI BOSHIDAN KECHIRGAN BOLALAR BILAN ISHLASHDA PSIXOTERAPEVTIK YONDASHUVLAR

emotsiyalar bilan ishlash

mijozga markazlashtirilgan terapiya;

geshtalt-terapiya;

xayollar bilan ishlash

psixoanalitik terapiya;

ratsional-emotiv terapiya;

kognitiv terapiya;